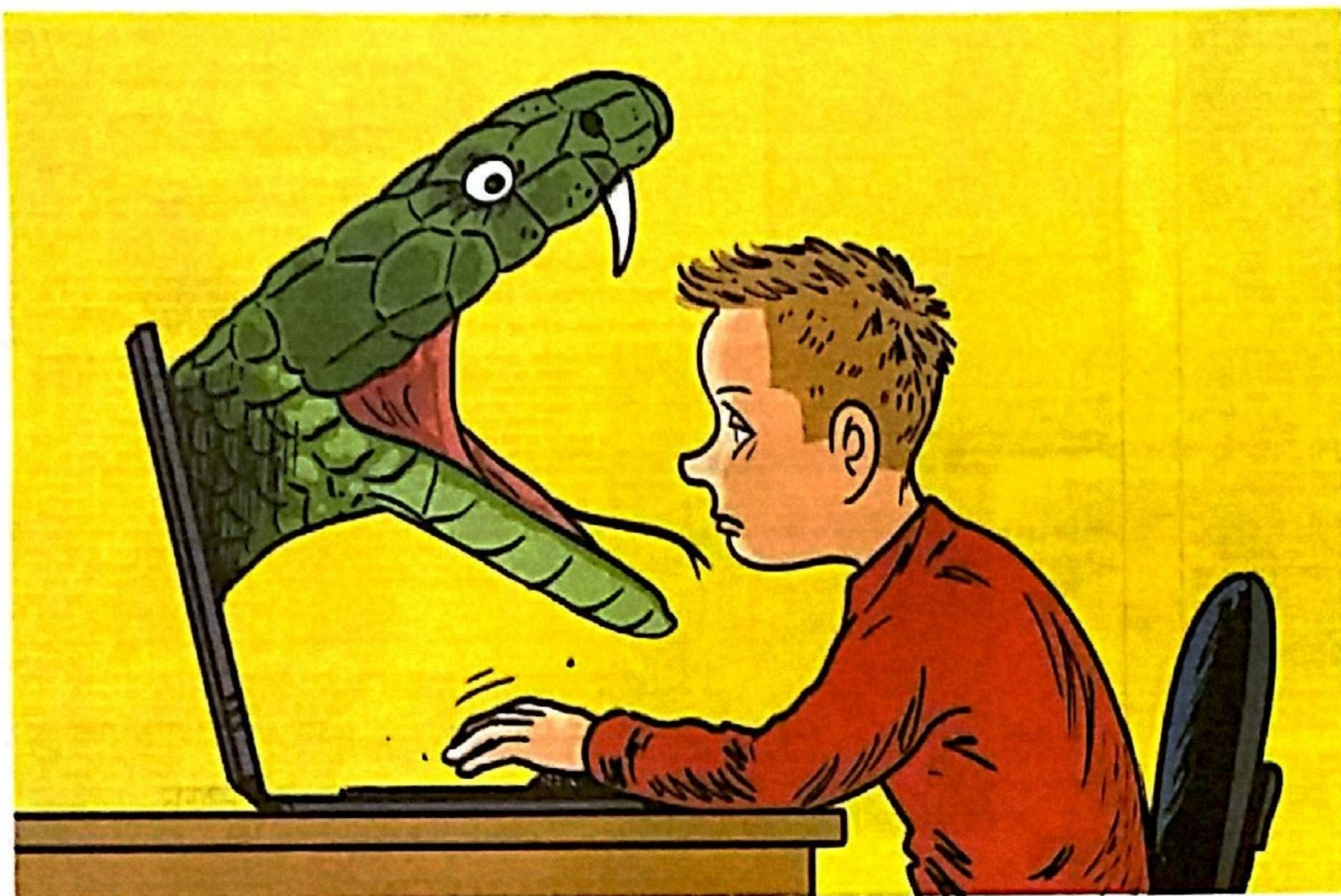


פגיעה מקוונת

מה תעשו אם תמונה של ילדכם הועלתה לרשת, איך תתמודדו אם הוא הוטרד בפייסבוק ואיך תמנעו ממנו לגהץ את האשראי שלכם • מדריך



איור: גיא מורד

שור האזרחי ניתן להגיש תביעת פירצות נגד המטריד.

■ ילדי בן ה-14 ביצע, ללא ידיעתו, עסקה באינטרנט באמצעות כרטיס האשראי שלי. אפשר לבטל אותה?

המתקן היה מודע לחשש כי קטין יבצע רכישה בלתי-מורשית בכרטיס אשראי של הוריו, וביקש להגן בנסיבות כאלה על ההורה ועל הקטין כאחד, מסביר עו"ד נקדימון. "לפיכך, נקבע בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופות כי במקרה שקטין רוכש נכס או שירות באשראי לא יהיה תוקף לעסקה, אלא אם הוריו הסכימו לכך. זאת בשונה מעסקה רגילה הנערכת על ידי קטין שלא בהסכמת הוריו, שניתנת לביטול רק במהלך תקופה של חודש מאז שנודע להורים על העסקה ורק אם המוכר ידע או שהיה עליו לדעת כי מדובר בקטין".

איתי ברגה, משפטנית וסמנכ"לית ניהול מוצר בחברת ניוטרון המתמחה בהגנה מפני מתקפות סייבר, מסבירה כי במקרה של הורים לגקוט צעירים פשוטים כדי למנוע שימוש בכרטיס האשראי על ידי הילדים. למשל, הגנה על סיסמאות הנוגעות לשימוש בכרטיס, לוודא כי אנו מודעים לכל הורדה של אפליקציה, הגבלת רכישות בתוך היישום עם סיסמה בלבד ועוד.

משמשת שיקול להגדלת הפיצוי. אם מדובר גם בהפרת זכויות יוצרים, ניתן כאמור לפסוק פיצוי בסכום של עד 100 אלף שקל.

■ האם אפשר לתבוע אדם שמטריד את ילדכם באינטרנט?

"שליחת הודעות נאצה אישיות לקטין עשויה להוות עבירה פלילית של הטרדה ושל פגיעה בפרטיות, שעונשה חמש שנות מאסר", אומר עו"ד נקדימון. "אם ההודעות הן בעלות תכנים מיניים, הדבר עלול להוות גם עבירה של הטרדה מינית. במקרים כאלה מוטל על ההגיש תלונה במשטרה ולמסור לחוקרים תיעוד של ההתכתבויות, המהוות ראיה לכיצוע העבירה. במי

■ אתר מסחרי העלה תמונה של ילדכם לרשת ללא הסכמתכם. האם ניתן לתבוע?

עו"ד נקדימון: "בהחלט. שימוש בלתי-מורשה בתמונה של ילד על ידי גורם מסחרי מקנה עילת תביעה הן בגין פגיעה בפרטיות והן בגין הפרת זכויות יוצרים (אם אני צילמתי את התמונה והגורם המסחרי משתמש בה ללא רשותי). עילת התביעה בגין פגיעה בפרטיות נובעת בנסיבות כאלה מהשימוש בתמונתו של ילדי על ידי הגורם המסחרי להפקת רווח. החוק מסמך את ביהמ"ש לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק בסכום של עד 50 אלף שקל בגין כל פגיעה כזו בפרטיות, והעובדה שמדובר בתמונתו של קטין

עו"ד ישגב נקדימון:
"שליחת הודעות נאצה אישיות לקטין עשויה להוות עבירה פלילית של הטרדה ושל פגיעה בפרטיות, שעונשה חמש שנות מאסר"



להסיר את התמונה מהרשת ולשלם פיצויים בגין הפרת זכויות היוצרים. אם אוכח שיש לי זכות יוצרים על התמונה, והמפרסם לא יוכל להיצביע על טענת הגנה העומדת לו מכוח החוק, ביהמ"ש מוסמך לפסוק לי פיצוי ללא הוכחת נזק בסכום של עד 100 אלף שקל.

■ ילדי צולם באירוע חברתי לא על ידי, ובעל האירוע - ידיד המשפחה - העלה התמונה בפייסבוק. אני מתנגד לכך.

לדברי עו"ד נקדימון, תרחיש זה מעורר דילמה מעניינת. "מצד אחד בעל האירוע צילם את התמונה, ולפיכך הוא בעל זכויות היוצרים בה. מצד שני ילדך הוא מושא התמונה. אם פריטום התמונה נעשה בהקשר שלילי או מבוז, מדובר בפגיעה בפרטיותו של ילדך המקנה לך זכות לדרוש מהצלם להסיר את התמונה, ואם הוא מסרב לעשות כן לפנות לביהמ"ש בתביעה מתאימה. כך גם פני הרברים אם בעל האירוע מנסה להשתמש בתמונה כדי להפיק רווח כלשהו. לעומת זאת, אם מדובר בפרסום תמים לחלוטין, יהיה קשה למנוע זאת ממנו באמצעים משפטיים ויש לקוות שהירידות תסייע בהסרת התמונה".

מאת ליטל דוברוביץקי

האינטרנט יכול להיות אמצעי נפלא לייצור ולהכניס עניין לחיינו, אולם לצד יתרונותיו יש גם מטרדים ופעולות שנעשות באמצעותו שעלולות להסב לנו נזק רב. יחד עם עו"ד ד"ר ישגב נקדימון, בעל משרד המתמחה בדיני תקשורת וליטיגציה אזרחית, מינהלית ופלילית, גיבשנו מדריך שמסביר מהם זכויותיהם של הורים וילדים במקרים כאלה.

■ העלו תמונה של ילדכם לרשת חברתית ואתם לא מעוניינים בכך. מה ניתן לעשות?

עו"ד נקדימון: "החוק מקנה זכויות יוצרים לכל מי שצילם תמונה, גם אם היא לא יצירת מופת או בעלת איכות אמנותית יוצאת דופן. די במינימום של השקעה ויצירה תיות כדי שתמונה תוגן על ידי דיני זכויות היוצרים. לפיכך, אם צילמתי תמונה של ילדי, אני בעל זכויות היוצרים בה, ואם אדם אחר פירסם את התמונה ברשת ללא רשותי, הוא הפר את זכויות היוצרים שלי. הפרה זו היא עוולה אזרחית, המאפשרת לי להגיש לביהמ"ש תביעה נגד המפרסם למתן צו שיחייב אותו